

секции, където бяха прочетени 130 доклада. Своите нови изследвания в областта на съпоставителното изучаване на руския език с родния представиха както изтъкнати русисти (Г. А. Тагамлицика, И. в. Васева, С. Влахов, М. Михайлов, Й. Еленски, И. Петев и др.), така и русисти от младото поколение. Радващо беше присъствието на много учители от средните училища, повечето възпитаници на Великотърновския университет. Заседанията по секции завършиха с оживени дискусии за съвременното състояние на обучението по руски език у нас и перспективите за неговото развитие в съвременната обстановка.

Интересни мисли за мястото на руския език в съвременната езикова ситуация в световен мащаб бяха изказани от С. К. Милославска (Русия), Г. И. Рожкова, Ст. Димитрова, С. Влахов и др. по време на кръглата маса на тема "Език и култура".

Закривайки симпозиума, проф. О. Д. Митрофанова даде висока оценка на организацията и на научните търсения на русистите от различните страни и пожела на всички плодотворна работа до следващия, седми симпозиум на МАПРЯЛ във Велико Търново.

Лиляна Цонева

НАУЧНАТА ПРОБЛЕМАТИКА ВЪВ ФИЛОЛОГИЧЕСКИЯ ФАКУЛТЕТ

Тази година изтича тригодишният срок (гласуван от Факултетския съвет) за реален отчет на катедрите (и отделни преподаватели) за научната им дейност. Целта на това решение беше ясна и категорична — тушiranе на нереалните "отчети", които всяка година обобщавахме със самодоволството на хор, които са постигнали големи успехи. Сега акцентът върху научноизследователската работа във факултета е значително подсилен. Разбира се, причините за това се дължат не само на посочения тригодишен срок, който наистина премахна ежегодния "терор" над научните кадри, а и на разкрепостената издателска политика. И ако "пътят към Европа" на България има комплексни измерения, немалък дял заема (трябва да заеме) научното израстване на нашия преподавателски състав с цел приближаване до международния стандарт за процентно съотношение между хабилитиранi и нехабилитиранi преподаватели (респективно защитили, незашитили дисертации или на които им предстои защита). Ето как се наложи решителната насока към проблемни перспективни изследвания. В този смисъл интердисциплинарните изследвания в съвременното литературознание и езикознание заемат законно своето място (но тук има още какво да се желае). Въпреки някои разработки на проблеми от нови направления в съвременната лингвистико-литературоведска наука — психо-социологията, семиотиката, психокритиката, необходими са още по-задълбочени и обхватни изследвания като подходи и предпоставки за комплексни анализи-синтези.

И така, каква е обобщената картина на научноизследователската дейност във факултета? Веднага прави впечатление огромната (като обем и качество) "продукция" както на отделни преподаватели от съответни катедри, така и на колективи. А това са изяви не само от университетски, национален, но и от международен характер. Освен това цялостната научна дейност на факултета е съобразена и с проблеми, свързани с учебния процес (значителен е броят на представените за печат учебни помагала, учебници и т. н.). И още нещо, което не може да не ни радва – почти всички предложени заглавия (сборници, авторски трудове монографии, учебници и учебни помагала, както и доклади за участия в международни и национални конгреси и симпозиуми) са в завършен вид (липсва вече удобната някога "формула" "работя върху...", която означаваше неколкогодишни еднообразни отчети). "Подборната" комисия към факултета е поставена пред сериозно изпитание: кое по-напред? Защото другата съвременна формула "пари няма" не е фикция, а жестока реалност. Нито факултетските, нито университетските финансови възможности могат да посрещнат издаването на тази продукция. Известен подбор за "първи" издания беше направен от комисията, той "мина" и през Академическия съвет.

Но за да стане ясна картина на предложените теми, трябва да хвърлим един, макар и непълен, поглед върху техния обем.

Научни сборници – 333 коли с тираж над 7000. По-значими заглавия: "Търновска книжовна школа – библиография", Материали от националната литературна конференция, посветена на 75-год. на проф. д-р Пеньо Русев (Катедрата по българска литература); "Втори колоквиум по езикознание", "Проблеми на книжовно-разговорната реч", "Л. Андрейчин и развитието на науката за съвременния български език" (Катедрата по съвременен български език); "Филологически четения, посветени на д-р Никола Пиколо (Катедрата по класически и източни езици); "Интегралният подход в краеведската работа" (Катедрата по библиотекознание, библиография и научна информация) и други заглавия от Катедрата по руски език, Методика на езиковото и литературното обучение с литературознание.

Научни трудове (монографии) – 13 – коли – над 300, тираж – над 10000 екземпляра. Това са монографии на изявени хабилитирани преподаватели, на кандидати на науките или са хабилитационни трудове. Имената на авторите са познати не само във факултета и в университета, но и в национален и международен мащаб. Защото части от тези трудове са били доклади на конвенти от различен характер, известни са и извън границите на страната. Нищо чудно някои от тези заглавия да станат основа за бъдещи докторски дисертации. А това е един от най-сигурните атестати за солидния принос на науката във факултета и университета. Освен това проблематиката на тези трудове се "движи" в областта на фундаменталните и задълбочено специализираните изследвания с модерна методология. Бих посочил тук няколко имена на колеги, без претенция за изчерпателност: проф. Николай Ковачев, проф. Никола Г. Николов, доцентите Пенка Ангелова, Йонка Кръстева, Стефка Стефанова, кандидати на науките и

главни асистенти Мариана Нинова, Недялка Иванова, Мария Ангелова-Атаа-сова, Иванка Попова-Велева, Свilen Станчев, Любомир Велев, Илия Пачели др.

Още по-разнообразна е картината (като проблематика) за участието на факултета в международни конгреси, конференции и симпозиуми, както и в организираните от катедрите научни изяви с международно участие през календърната 1994 година. А това означава нови бъдещи публикации у нас и в чужбина и, защо не, начало на по-крупни изяви в съответните области на езиковедско-литературоведската наука. Не е възможно да бъде посочен пълният "списк" на кворумите и имената на докладчиците – наши преподаватели. Ето само някои "моменти": Международен конгрес по балканистика – Солун (Гърция); VII световен конгрес на преподавателите по руски език и литература – Регенсбург (Германия); Конференция на Европейската асоциация по американистика – Люксембург; "Русская литература XX века и классическое наследие" – Москва (Русия); Международна конференция по функционална граматика – Университета на Йорк (Англия); Втори конгрес на арготолозите – Франция, и др.

Международни конференции с организация и провеждане във Велико Търново: VI международен симпозиум на Търновската книжовна школа, VI международен симпозиум на МАПРЯЛ; национални конференции: Юбилейна научна конференция, посветена на 75-год. на проф. д-р Пеньо Русев, Конференция на българското дружество за британски изследвания, Конференция по историческа поетика, Конференция на неоелинистите в България и др.; конференции на катедрите от факултета с международно участие: Книжовно-разговорната реч, Втори колоквиум по езикознание, научно-методическа конференция "Мениджмънт и съвременна технология на образоването по библиотечни и информационни науки", научна конференция "Отношение между нации, культуры, полове и поколения, Среща на работна група по проект ТЕМПОС и др.

Работата по научното осигуряване на всички тези симпозиуми и конференции изиска не само лични научни качества на участниците, но и големи организаторски усилия (и значителни средства) на цели катедри и научни звена и колективи.

Да, научната "политика" на Филологическия факултет бележи възходяща градация: с колективните и индивидуалните публикации, с участия в международни и национални конгреси и симпозиуми, със защити на дисертации, с ръководство за научно израстване на свободни аспиранти и млади асистенти с участие на наши хабилитирани преподаватели като рецензенти на научни трудове и т. н.

Като настояща реалност и перспективи факултетът представлява крупен център за научни изследвания във Великотърновския университет "Св. св. Кирил и Методий".

Страхил Попъв